Współczesne systemy polityczne i partyjne

Kod przedmiotu	B2	Nazwa przedmiotu	**Współczesne systemy polityczne i partyjne**
Kierunek			**Administracja - studia drugiego stopnia**
Rodzaj przedmiotu lub modułu			B. Moduł kształcenia podstawowego
Profil kształcenia (studiów)			praktyczny
Semestr			1
Osoba koordynująca przedmiot			
Osoby prowadzące zajęcia			
Język prowadzenia zajęć			Język polski

Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	15	9
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)	45	27
Razem 1+2	**60**	**36**
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)	—	—
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)	15	39
Razem 3+4	**15**	**39**
SUMA 1+2+3+4	**75**	**75**
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów	**3**	**3**

Wymagania wstępne i dodatkowe
Brak.

Opis efektów uczenia się dla przedmiotu		
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ	**SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)**

	ma wiedzę – zna i rozumie:	Kod efektu kierunkowego
	w pogłębionym stopniu wybrane procesy, fakty oraz metody i teorie, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z nauki o polityce	ADM.II_W01
	główne tendencje rozwojowe nauki o polityce	ADM.II_W03
	polityczne i politologiczne uwarunkowania działalności zawodowej w zakresie administracji	ADM.II_W07
	ma następujące umiejętności – potrafi, umie:	
	formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej w zakresie administracji	ADM.II_U03
	analizować i oceniać, monitorować i przewidywać rozwój sytuacji (trendów) w dziedzinie współczesnych systemów politycznych i partyjnych	ADM.II_U05
	upowszechniać w różnych formach wiedzę zawodową dotyczącą współczesnych systemów politycznych i partyjnych	ADM.II_U16
	posiada następujące kompetencje społeczne – ma świadomość i jest gotów do:	
	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, w szczególności w odniesieniu do problematyki współczesnych systemów politycznych i partyjnych	ADM.II_K01

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z wiedzą w zakresie czynników kształtujących systemy polityczne, ich modyfikacje i zmiany. Scharakteryzowanie elementów prawno-instytucjonalnych systemów, ukazanie organów władzy i relacji między nimi. Analiza systemów partyjnych i wyborczych w systemach demokratycznych i niedemokratycznych.

Treści kształcenia

Wykłady:

- Zakres pojęcia system polityczny. Podsystem instytucjonalny, normatywny, komunikacyjny, funkcjonalny. Otoczenie systemu politycznego.
- Idee, wartości i normy w systemie politycznym. Zasady ustrojowe. Zasada demokratycznego państwa prawnego. Zasad trójpodziału władzy. Zasada zwierzchniej władzy narodu i in. Pluralizm i monizm polityczny.
- Formy instytucjonalizacji prawnej w systemie politycznym. Instytucje w systemie politycznym: partie polityczne, grupy interesu, organy państwowe. Mechanizmy w systemie politycznym.
- Wybory. Koalicje. Opozycja.
- System partyjny. Charakterystyka systemu partyjnego. Typologia europejskich systemów partyjnych. Systemy wyborcze państw europejskich. Systemy partyjne Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Włoch, Belgii, Czech, Państw Bałtyckich. Rodziny partii politycznych w

Parlamencie Europejskim

- Typologia współczesnych systemów politycznych. Państwo demokratyczne, państwo totalitarne i państwo autorytarne. Monarchia i republika. Systemy: parlamentarno - gabinetowy, gabinetowo - parlamentarny, prezydencki, mieszany, parlamentarno - komitetowy. Państwo unitarne i państwo złożone. Autonomia. Państwo liberalne, socjalne i ekologiczne.
- Transformacje systemowe we współczesnym świecie. Fale demokratyzacji. Formy odchodzenia od realnego socjalizmu w Europie Wschodniej. Kierunki i stan przeobrażeń ustrojowych w państwach postkomunistycznych.
- Systemy polityczne państw Europy Zachodniej: Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch, Belgii, Irlandii, państw skandynawskich
- Systemy rządów w krajach Europy Wschodniej. Typologia wschodnioeuropejskich systemów politycznych. Głowa państwa, parlament, organy ochrony prawnej, partie polityczne, grupy interesu w Europie Wschodniej.

Inne formy zajęć:

- Rola partii w różnych systemach politycznych. Partie polityczne w systemach demokratycznych. Partie i formy rządów: system parlamentarno-gabinetowy i prezydencki. Partie w systemach niedemokratycznych. (Mono)partia w komunizmie, faszyzmie i narodowym socjalizmie. Partie w systemach autorytarnych.
- Instytucjonalizacja partii. Proces instytucjonalizacji partii. Prawo i partie polityczne. Finansowanie partii politycznych. Polska ustawa o partiach politycznych. Finansowanie partii.
- Podziały socjopolityczne. Lipset i Rokkan o kształtowaniu się podziałów socjopolitycznych i partii politycznych w Europie Zachodniej. Sens podziału socjopolitycznego. Podziały socjopolityczne w postkomunistycznych demokracjach. Rola podziału „postkomunistycznego". Podziały socjopolityczne w Polsce.
- Rodziny partii politycznych. Rodziny partyjne współczesnej Europy. Rodziny na lewicy (komuniści, socjaldemokraci, nowa lewica i partie zielonych) oraz w centrum i na prawicy (liberałowie, chrześcijańscy demokraci, partie agrarne, konserwatyści i skrajna prawica)
- Rodziny partii politycznych we współczesnej Polsce. ABC historii. Rodziny na lewicy, w centrum i na prawicy. Poparcie wyborcze dla rodzin partyjnych w Polsce (2001-2005).
- Systemy partyjne. Definicje. Typologia systemów partyjnych. Systemy partyjne w USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Włoszech, Niemczech i Hiszpanii.

- Kształtowanie się systemów partyjnych pokomunistycznej Europy. System partyjny współczesnej Polski.
- Fale demokratyzacji wg Huntingtona. Trzecia fala demokratyzacji w końcu XX wieku. Kształtowanie się partii i systemów partyjnych w pokomunistycznej Europie. Oddziaływanie komunizmu. Rola partii postkomunistycznych. Polska: rola podziału postkomunistycznego.
- Wybory i systemy wyborcze. Wybory: definicje, rola, historia. Systemy wyborcze: większościowe i proporcjonalne. Gerymanderka. Prawo wyborcze. Kampanie wyborcze. Finansowanie prywatne i publiczne. Systemy wyborcze a systemy partyjne. Wybory we współczesnej Polsce. Prawo wyborcze. Historia wyborów: prezydenckie, parlamentarne, lokalne. Wyniki. Kampanie wyborcze.
- Partie a partycypacja polityczna. Członkostwo w partiach. Partie i wyborcy. Zmieniające się zachowania wyborcze. Polska: malejące członkostwo w partiach. Spadek publicznego zaufania do nich.
- Partie i tworzenie rządu. Rządy mniejszościowe i koalicje minimalnie zwycięskie. Manifesty partyjne i programy rządzenia. Wdrażanie programów partyjnych w rządzeniu. Rządy partyjne i wydatki publiczne.
- Partie w Parlamencie Europejskim. Wybory do PE: Grupy partii politycznych w Europarlamencie. Euroentuzjaści, eurorealiści i eurosceptycy. Polskie partie i proces rozszerzenia UE.

Zalecana literatura

Podstawowa:

- Antoszewski A. (red.) Systemy polityczne Europy Środkowej i Wschodniej. Perspektywa porównawcza., Wrocław 2006.
- Antoszewski A., Herbut R., Systemy polityczne współczesnego świata, Gdańsk 2001.
- Antoszewski A., Wzorce rywalizacji politycznej we współczesnych demokracjach europejskich, Wrocław 2004.
- Barański M., Systemy polityczne państwa Europy Środkowej i Wschodniej, Katowice 2004.
- Gulczyński M., Panorama systemów politycznych świata, Warszawa 2004.
- Gulczyński M., Małkiewicz A., Wiedza o partiach i systemach partyjnych, Warszawa 2008.
- Skrzydło W. (red.), Ustroje państw współczesnych, Lublin 2000.

Uzupełniająca:

- Beyme von K., Współczesne teorie polityczne, Warszawa 2005.
- Fukuyama F., Budowanie państwa. Władza i ład międzynarodowy w XXI wieku, Poznań 2005.
- Grabowska S., Składowski K. (red.), Prawo wyborcze do parlamentu w wybranych państwach europejskich, 2006.
- Mistygacz M., Mołdawa T. (red.), Parlamentarny system rządów. Teoria i praktyka, Warszawa 2012.
- Herbut R., Teoria i praktyka funkcjonowania partii politycznych, Wrocław 2002.
- Pułło A., Ustroje państw współczesnych, Warszawa 2006.
- Żmigrodzki M., Dziemidok-Olszewska B.(red.), Współczesne systemy polityczne, Warszawa 2007.

Metody i formy prowadzenia zajęć	**Tak (X) / nie**
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Wykład informacyjny	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	X
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	X
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) - …….....	

Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	X
Kolokwium pisemne śródsemestralne	
Kolokwium ustne śródsemestralne	
Test	X
Esej	X
Raport	X
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	X
Projekt lub wytworzenie produktu	X
Sprawozdania z zajęć laboratoryjnych	
Inne (jakie?) - …….....	

Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen:	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali:
niedostateczny (2)	Poniżej 55.00 % - ocena 2
dostateczny (3)	55.00 % i więcej - ocena 3
dostateczny plus (3,5)	60.00 % i więcej - ocena 3,5
dobry (4)	70.00 % i więcej - ocena 4
dobry plus (4,5)	80.00 % i więcej - ocena 4,5
bardzo dobry (5)	90.00 % i więcej - ocena 5